

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych.

Rozporządzenie zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 46).

Celem nowego rozporządzenia jest unormowanie zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, w sposób umożliwiający zapewnienie każdemu dziecku wsparcia i zindywidualizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej w poradni. Dziecko powinno mieć zapewnioną pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z jego indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz możliwościami psychofizycznymi. Rozpoznanie tych potrzeb i możliwości może dotyczyć zarówno trudności w uczeniu się, czy też niepowodzeń edukacyjnych, jak również szczególnych predyspozycji i uzdolnień dziecka.

Rozwiązania zaproponowane w nowym rozporządzeniu wynikają z potrzeby usprawnienia rozwiązań w zakresie udzielania dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Potrzeba taka została zidentyfikowana w toku prac grupy ekspertów do spraw specjalnych potrzeb edukacyjnych, powołanych przez Ministra Edukacji Narodowej. W rozporządzeniu wykorzystano ponadto propozycje wypracowane przez Zespół konsultacyjny do spraw poradnictwa i pomocy psychologiczno-

pedagogicznej, powołany w Ministerstwie Edukacji Narodowej na wniosek Związku Zawodowego „Rada Poradnictwa”, który działał w latach 2007-2008. Proponowane rozwiązania uwzględniają także rekomendacje, prośby, opinie i uwagi kierowane do Ministerstwa Edukacji Narodowej przez nauczycieli różnych typów szkół i placówek.

Należy podkreślić, że rozwiązania przewidziane w nowym rozporządzeniu stanowią ponadto konsekwencję zmian dokonanych w obszarze wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego, wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17). W nowej podstawie programowej wychowania przedszkolnego zwraca się uwagę na wspomaganie dzieci w kształtowaniu umiejętności społecznych, rozwoju mowy, rozbudzaniu zainteresowań, rozwoju emocjonalnym i psychoruchowym - niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu oraz w dalszej edukacji. Podkreśla się znaczenie obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dziecka. Wyniki tych obserwacji powinny pomóc rodzicom, nauczycielom i pracownikom poradni psychologiczno-pedagogicznych w poznaniu stanu gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole, opracowaniu indywidualnego programu wspomagania rozwoju dziecka, bądź dokonaniu pogłębionej diagnozy związanej ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dziecka.

Należy zwrócić uwagę, że prace w zakresie nowych zasad działania poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, w szczególności nowych zadań poradni, były prowadzone równoległe z pracami nad nowymi rozwiązaniami dotyczącymi organizacji kształcenia specjalnego i integracyjnego, pomocy psychologiczno-pedagogicznej organizowanej w przedszkolu, szkole i placówce oraz zasad oceniania.

Nowe rozporządzenia zostaną wydane w sprawach:

- zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,

- warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach,
- warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych,
- rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach,
- ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

Ponadto zostaną zmienione rozporządzenia w sprawach:

- ramowego statutu publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej,
- warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

Zmiany dotyczące ustanowienia nowych zasad działania poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, korespondują ze zmianami wprowadzanymi w powyższych rozporządzeniach. Z uwagi na konieczność uwzględnienia zmian w tym samym czasie we wszystkich wyżej wymienionych rozporządzeniach, będą one wprowadzane równolegle, z wyjątkiem rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół oraz rozporządzenia w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.

Nowe rozporządzenie doprecyzowuje również istniejące dotychczas uregulowania, które budziły wątpliwości interpretacyjne lub zostały zweryfikowane negatywnie w praktyce.

1) § 1 i 2 (zakres podmiotowy i przedmiotowy rozporządzenia; zadania poradni; formy pracy poradni; dobrowolność i nieodpłatność pomocy udzielanej w poradni)

W § 1 ust. 1 rozporządzenia określono zakres podmiotowy i przedmiotowy rozporządzenia. Rozporządzenie stosuje się do dzieci (w wieku od urodzenia) i młodzieży, którym potrzebna jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna oraz pomoc w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także do rodziców i nauczycieli, którym potrzebna jest pomoc związana z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Rozporządzenie reguluje zasady działania wszystkich publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym również poradni specjalistycznych (poradnie specjalistyczne ukierunkowane są na specyficzny, jednorodny charakter problemów, z uwzględnieniem potrzeb środowiska).

Zakres podmiotowy i przedmiotowy rozporządzenia jest taki sam jak w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu.

W § 1 w ust. 2 rozporządzenia wskazuje się zadania publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. W stosunku do regulacji zawartej w § 1 ust. 2 dotychczas obowiązującego rozporządzenia, wprowadzono zmiany wynikające z potrzeby dostosowania zadań poradni do wprowadzanych jednocześnie zmian w obszarze organizowania kształcenia specjalnego i integracyjnego oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dziecku. Należy zwrócić uwagę, że katalog zadań poradni nie jest zamknięty. W przepisie wymieniono bowiem te zadania, które w ocenie projektodawcy powinny być w pierwszym rzędzie realizowane przez poradnie. Oznacza to, że poradnia powinna udzielać także pomocy psychologiczno-pedagogicznej wynikającej z innego rodzaju potrzeb, które mogą pojawić się np. w związku ze specyfiką środowiska, w którym działa poradnia.

W porównaniu z dotychczas obowiązującym rozporządzeniem, zadania poradni psychologiczno-pedagogicznej zostały również uszczegółowione. Uszczegółowienie zadań poradni ma na celu otoczenie dziecka jak najlepszą pomocą psychologiczno-pedagogiczną, jak najbliżej jego środowiska nauczania i wychowania.

Zadaniem poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, jest diagnozowanie poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń i zachowań dzieci i młodzieży, w tym ich predyspozycji i uzdolnień, przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz specyficznych trudności w uczeniu się (§ 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia). Do zadań poradni psychologiczno-pedagogicznej, w

tym poradni specjalistycznej, należy także wspomaganie dzieci i młodzieży odpowiednio do ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, w tym zwłaszcza dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionych, niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z zaburzeniami komunikacji językowej oraz z chorobami przewlekłymi (§ 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia). W powyższym przepisie wskazano te grupy dzieci i młodzieży, którym w szczególności należy udzielać pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dodatkowo należy wskazać, że w pojęciu „dzieci z chorobami przewlekłymi” mieszczą się również dzieci i młodzież z zaburzeniami psychicznymi. Zaburzenia psychiczne należą bowiem do szerszej kategorii chorób przewlekłych. Niektóre przewlekłe procesy chorobowe, posiadające z reguły skomplikowaną etiologię, również mają swoje fazy czy choćby epizody niepsychotyczne i psychotyczne. Przykładem mogą tu być uzależnienia (np. zespół zależności alkoholowej, majaczenie, paranoja alkoholowa), depresje (depresja bez objawów psychotycznych i z objawami psychotycznymi) lub schizofrenie.

Kolejnym zadaniem poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, jest prowadzenie terapii dzieci i młodzieży, w szczególności dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi, z zachowaniami dysfunkcyjnymi, niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, a także terapii rodzin tych dzieci (§ 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia). Zadanie to poradnia realizowała również na gruncie dotychczas obowiązującego rozporządzenia. Zmiana jaka nastąpiła w tym zakresie dotyczy jedynie wskazania w przepisie grup dzieci i młodzieży oraz rodzin, z którymi w pierwszej kolejności należy prowadzić taką terapię.

Poradnia psychologiczno-pedagogiczna, w tym poradnia specjalistyczna, zobowiązana jest również – tak jak dotychczas - do udzielania dzieciom i młodzieży pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. Poradnia ma pomagać uczniom w dokonywaniu jak najlepszych wyborów dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej. Ponadto, zadaniem poradni będzie również wspieranie nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek w planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego (§ 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia). Szkoła bowiem, w szczególności gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna, powinny być miejscem, w którym zarówno uczeń, jak i jego

rodzice, otrzymają wsparcie i wyczerpujące informacje na temat oferty szkół, zawodów poszukiwanych na rynku pracy oraz zawodów zagrożonych bezrobociem. Nauczyciele mają pomagać uczniowi określić jego zainteresowania i wybrać najlepszą szkołę, a poradnia powinna wspierać w tym zakresie nauczycieli. Zadanie to wiąże się ściśle z wprowadzanymi jednocześnie zmianami w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, w którym podkreślona została rola doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Kolejnym istotnym zadaniem poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, jest obowiązek wspomagania dzieci i młodzieży z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanymi z wcześniejszym kształceniem za granicą. Zmieniające się warunki społeczno – ekonomiczne wymagają uwzględniania nowego rodzaju potrzeby, będącej podstawą objęcia dziecka pomocą psychologiczno – pedagogiczną w poradni, jaką są właśnie trudności adaptacyjne dziecka związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym z wcześniejszym kształceniem za granicą (§ 1 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia).

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne, zobowiązane zostały również do współpracy ze szkołami i placówkami w rozpoznawaniu u uczniów specyficznych trudności w uczeniu się, w tym ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się u uczniów klas I-III szkoły podstawowej (§ 1 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia). Zadanie to wiąże się ściśle z rozwiązaniami przewidzianymi w nowym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, zgodnie z którym nauczyciele, na etapie edukacji przedszkolnej, zobowiązani są prowadzić obserwację pedagogiczną zakończoną analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna), natomiast w klasach I – III szkoły podstawowej zobowiązani są do prowadzenia działań pedagogicznych służących rozpoznaniu ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się, co ma ogromne znaczenie dla dalszej pracy z uczniem i objęcia go właściwym indywidualnym wsparciem.

Zadaniem poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, jest również współpraca z przedszkolami, szkołami i placówkami w udzielaniu i organizowaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 1 ust. 2 pkt 10 rozporządzenia), jak również współpraca z tymi jednostkami przy opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz planów działań wspierających dla uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej, orzeczenie o potrzebie indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania oraz dla uczniów, którzy nie posiadają orzeczenia ani opinii, ale ze względu na potrzeby rozwojowe i edukacyjne wymagają objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną (§ 1 ust. 2 pkt 9 rozporządzenia). Kwestie związane z opracowywaniem i realizowaniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych uregulowane są w nowych rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej: w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych oraz w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach. Natomiast kwestie związane z opracowywaniem dla uczniów planów działań wspierających określa nowe rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna będzie ponadto zobowiązana do udzielania wsparcia merytorycznego nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych i specjalistom udzielającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce (§ 1 ust. 2 pkt 14 rozporządzenia). Nauczyciele, korzystając z pomocy osób zatrudnionych w poradni, będą mogli lepiej przygotować się do realizacji zadań, w szczególności tych, które będą wymagały od nich nowych umiejętności w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zwiększy się jednocześnie częstotliwość konsultacji nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek z pracownikami poradni. Wynika to z faktu, że wprowadzane jednocześnie nowe rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach zakłada włączenie poradni

psychologiczno-pedagogicznych, w realizację tych zadań, które będą wymagały częstszej niż dotychczas, współpracy z przedszkolami, szkołami i placówkami. Przedstawiciel poradni, na wniosek dyrektora przedszkola, szkoły czy placówki, będzie mógł uczestniczyć w spotkaniach zespołu nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów, prowadzących zajęcia z uczniem, będzie zatem brał udział w tworzeniu indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych i planów działań wspierających, służył pomocą w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych, udzielał pomocy psychologiczno – pedagogicznej rodzicom uczniów i nauczycielom, niezbędnej dla jak najlepszego wspierania uczniów. Współpraca pracowników poradni z przedszkolem szkołą i placówką służyć będzie poprawie świadczonej uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także wzbogaceniu wiedzy i umiejętności nauczycieli.

Specjalne potrzeby edukacyjne, wspierane przez przedszkole, szkołę czy placówkę, we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, to potrzeby każdego ucznia, u którego je stwierdzono. To rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, to praca z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z zaburzeniami komunikacji językowej czy posiadającym trudności w zaadaptowaniu się do warunków szkoły.

Ponadto - tak jak dotychczas - poradnia psychologiczno-pedagogiczna, w tym poradnia specjalistyczna, będzie zobowiązana do wspomagania wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny oraz wspomagania wychowawczej i edukacyjnej funkcji przedszkola, szkoły lub placówki, w tym udzielania nauczycielom pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych, a także do podejmowania działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka oraz ich rodzicom (§ 1 ust. 2 pkt 7, 11 i 12 rozporządzenia).

Zadaniem poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, będzie również prowadzenie edukacji w zakresie dotyczącym ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli (§ 1 ust. 2 pkt 13 rozporządzenia).

Należy podkreślić, że wskazane w § 2 ust. 2 rozporządzenia zadania poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, podkreślają potrzebę indywidualizacji pracy z uczniem i wpisują się w cele edukacyjne i wychowawcze

nowej podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego. Poradnia, dysponując szerokimi kompetencjami, będzie mogła realizować swoje zadania w szerszym zakresie niż dotychczas. Zadania te wzbogacono o szereg działań diagnostycznych i wspomagających dzieci i młodzież, szczególnie wskazując na te obszary działania poradni i te grupy uczniów, na które szczególnie należy zwrócić uwagę np. w odniesieniu do uczniów z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kultowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego.

W § 1 w ust. 3 rozporządzenia zawarta została regulacja dotycząca poradni specjalistycznych. Poradnie specjalistyczne prowadzą działalność ukierunkowaną na specyficzny, jednorodny charakter problemów, z uwzględnieniem potrzeb środowiska. W porównaniu z dotychczas obowiązującym rozporządzeniem, w § 1 w ust. 3 zrezygnowano ze wskazywania przykładowych kierunków działalności specjalistycznych poradni psychologiczno-pedagogicznych. Kierunek działalności poradni specjalistycznej powinien być dostosowany do potrzeb środowiska i powinien wynikać z rzeczywiście stwierdzonych potrzeb. Nie ma zatem potrzeby wskazywania tych kierunków w przepisach rozporządzenia. W obecnie obowiązującym rozporządzeniu kierunki działalności poradni specjalistycznych zostały wskazane co prawda przykładowo, jednakże praktyka pokazała, że tworzone były przede wszystkim poradnie ukierunkowane na działalność wskazaną w tym rozporządzeniu.

Z kolei przepis § 1 ust. 4 rozporządzenia wskazuje, w jaki sposób poradnia psychologiczno-pedagogiczna realizuje swoje zadania. Poradnia realizuje zadania w szczególności przez: diagnozowanie, opiniowanie, działalność terapeutyczną, prowadzenie grup wsparcia, prowadzenie mediacji, interwencję kryzysową, działalność profilaktyczną, poradnictwo, konsultacje oraz działalność informacyjno-szkoleniową. W stosunku do dotychczasowego stanu prawnego dodano: opiniowanie, prowadzenie grup wsparcia, poradnictwo i działalność informacyjno – szkoleniową, gdyż poradnie już obecnie w praktyce realizują swoje zadania w taki sposób. Ponadto, zawartą w dotychczasowych przepisach interwencję w środowisku ucznia rozszerzono na interwencję kryzysową bez wskazywania konkretnego środowiska. Pozwala to na pomoc uczniowi we wszelkiego rodzaju sytuacjach kryzysowych, wynikających również z pozaszkolnego funkcjonowania w grupie rówieśniczej oraz środowisku lokalnym. Z dotychczasowego katalogu form, w jakich

poradnia realizuje swoje zadania, usunięto psychoedukację, która często jest wykorzystywana w trakcie różnych zajęć np. w trakcie prowadzenia grup wsparcia i z tego powodu nie powinna być traktowana jako odrębna forma realizowania zadań poradni. Z kolei prowadzenie przez poradnie działalności informacyjno – szkoleniowej ma na celu wyposażenie zarówno uczniów, jak i ich rodziców w informacje potrzebne do współuczestniczenia w procesie udzielania dziecku pomocy. Poradnia to również miejsce uzyskania przez dzieci i młodzież, ich rodziców i nauczycieli informacji dotyczących poszukiwanych specjalistów, miejsc terapii, potrzebnej do wspomagania uczniów literatury, czy adresów szkół ponadgimnazjalnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych. Należy zwrócić uwagę, że powyższy katalog form, w jakich poradnia realizuje swoje zadania nie jest zamknięty. W przepisie wymieniono bowiem te formy, które w ocenie projektodawcy są głównymi formami działalności poradni.

W § 2 rozporządzenia powtórzono dotychczasowe regulacje, w myśl których korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w poradni jest dobrowolne i nieodpłatne.

2) § 3 (teren działania poradni; zasady zawierania porozumień między organami prowadzącymi poradnie)

Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia teren działania poradni psychologiczno-pedagogicznej określa organ prowadzący. W porównaniu z dotychczasowymi przepisami, zrezygnowano z obowiązku zasięgania opinii kuratora oświaty przy określaniu przez organ prowadzący terenu działania poradni uznając, że w tym zakresie organ prowadzący poradnię posiada wystarczające rozpoznanie potrzeb środowiska.

Ponadto, podobnie jak w dotychczasowych przepisach, w § 3 ust. 2 i 3 wskazuje się, że poradnia psychologiczno-pedagogiczna udziela pomocy uczniom, ich rodzicom i nauczycielom przedszkoli, szkół i placówek mających siedzibę na terenie działania poradni. Natomiast w przypadku dzieci nieuczęszczających do przedszkola lub szkoły oraz ich rodziców, pomocy udziela poradnia właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. Pozostawiono również - analogiczny jak dotychczas - przepis, zgodnie z którym poradnia może udzielać pomocy uczniom, ich

rodzicom i nauczycielom przedszkoli, szkół i placówek niemających siedziby na terenie działania poradni oraz niezamieszkałym na terenie działania poradni dzieciom, które nie uczęszczają do przedszkola lub szkoły, i ich rodzicom, na podstawie porozumienia zawartego między organami prowadzącymi poradnie.

3) § 4 (wydawanie przez poradnie opinii i informacji o wynikach diagnozy; zasady składania wniosków do poradni o wydanie opinii i informacji o wynikach diagnozy; elementy składowe opinii)

Zgodnie z § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia poradnia psychologiczno-pedagogiczna wydaje opinie w sprawach określonych w odrębnych przepisach, a także w innych sprawach związanych z kształceniem i wychowaniem dzieci i młodzieży.

W stosunku do dotychczas obowiązującego rozporządzenia, w § 4 ust. 1 zrezygnowano z przykładowego wskazywania katalogu spraw, w których poradnia psychologiczno-pedagogiczna wydaje opinie. Zgodnie z danymi z Systemu Informacji Oświatowej, poradnie wydają obecnie co najmniej 20 różnych opinii w sprawach dotyczących kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży. Rezygnacja z określenia w rozporządzeniu przykładowego katalogu spraw, w jakich poradnia wydaje opinię zapobiegnie dezinformacji w przypadku wprowadzenia nowego rodzaju opinii, bądź usunięcia dotychczasowego obowiązku wydania określonej opinii. Obowiązek wydawania przez poradnię opinii w określonych sprawach wynika z różnych aktów prawnych. Przykładowo można tu wskazać rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie przypadków, w których wyjątkowo jest dopuszczalne zatrudnianie młodocianych, którzy nie ukończyli gimnazjum, osób niemających 16 lat, które ukończyły gimnazjum, oraz osób niemających 16 lat, które nie ukończyły gimnazjum (Dz. U. Nr 214, poz. 1808), czy też rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz

wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 52, poz. 467, z późn. zm), jak również ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Należy podkreślić, iż rodzice mogą uzyskać opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej także w innych niż określone w odrębnych przepisach sprawach związanych z kształceniem i wychowaniem dzieci i młodzieży. Rozwiązanie to umożliwi poradniom szeroki zakres oddziaływań w ramach świadczonej dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Opinię poradnia wydaje na piśmie wniosek rodziców albo pełnoletniej osoby, której dotyczy opinia.

Rodzice albo pełnoletnia osoba, która składa wniosek, mogą dołączyć do wniosku posiadaną dokumentację uzasadniającą wniosek, w szczególności wyniki obserwacji i badań psychologicznych, pedagogicznych, logopedycznych i lekarskich oraz opinię nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniem, a jeżeli w celu wydania opinii jest niezbędne przeprowadzenie badań lekarskich - na wniosek poradni, należy także przedstawić zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia zawierające informacje niezbędne do wydania opinii.

Zakres informacji zawartych w opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej określa § 4 ust. 6 rozporządzenia. Zgodnie z tym przepisem, opinia poradni powinna zawierać oznaczenie poradni wydającej opinię, numer opinii, datę wydania opinii, imię i nazwisko osoby, której dotyczy opinia, datę i miejsce urodzenia oraz jej miejsce zamieszkania, a w przypadku ucznia – również nazwę i adres szkoły oraz oznaczenie klasy, do której uczęszcza. Ponadto, każda opinia poradni powinna zawierać diagnozę poziomu rozwoju, w tym indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka, a także opis mechanizmów wyjaśniających funkcjonowanie dziecka, jak również zalecane formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Należy zwrócić uwagę na przepis § 4 ust. 6 pkt 7 rozporządzenia, zgodnie z którym opinia będzie zawierała podpisy specjalistów, którzy sporządzili opinię. Dotychczas opinia była podpisywana tylko przez dyrektora poradni. W ten sposób uwzględniono postulat środowiska pracowników poradni, którzy wnioskowali aby opinie, oprócz dyrektora poradni, były podpisywane również przez specjalistów, którzy je sporządzili. Informacja ta jest ważna z punktu widzenia rodzica, który będzie posiadał wiedzę, kto zdiagnozował jego dziecko. Może to mieć znaczenie szczególnie w

przypadku potrzeby kontaktu rodzica z pracownikiem poradni, który badał dziecko w sytuacjach wymagających udzielenia np. dodatkowej porady specjalisty. Ułatwi to również konsultacje np. między pedagogiem i psychologiem czy logopedą, jeśli zaistnieje potrzeba kontynuacji udzielanej dziecku pomocy i działań więcej niż jednego specjalisty.

Nowym rozwiązaniem przewidzianym w rozporządzeniu jest możliwość uzyskania przez dzieci i młodzież oraz ich rodziców informacji o wynikach diagnozy przeprowadzonej w poradni psychologiczno-pedagogicznej (§ 4 ust. 8 rozporządzenia). Informacja taka może być wydana w formie pisemnej bądź ustnej. Rodzice dziecka po uzyskaniu informacji o wynikach diagnozy ich dziecka mogą prosić o dodatkowe informacje dotyczące np. wskazania placówek specjalistycznych mogących udzielić pomocy ich dziecku, w tych zakresach, w których poradnia, ani szkoła nie mogą jej udzielić (np. poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży, poradnia foniatryczna). Informację wydaje się na pisemny wniosek rodziców albo pełnoletniej osoby, której dotyczy informacja.

4) § 5 (zespoły orzekające działające w poradni)

W § 5 rozporządzenia powtórzono dotychczasowy przepis dotyczący organizowania i działania w poradniach psychologiczno-pedagogicznych zespołów orzekających wydających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Zespoły orzekające są organizowane i działają na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1072).

5) § 6 i 7 (specjaliści realizujący zadania poradni; realizacja zadań statutowych poza poradnią)

Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia poradnia realizuje swoje zadania przy pomocy specjalistów: psychologów, pedagogów, logopedów i doradców zawodowych. W zależności od potrzeb, zadania poradni mogą być realizowane również przy pomocy innych niż wymienieni wprost w ust. 1 specjalistów, których udział jest niezbędny do efektywnego udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży, rodzicom i nauczycielom, w szczególności lekarzy, jak również innych specjalistów (np. przez rehabilitantów, socjologów czy specjalistów od różnych metod terapeutycznych).

Zgodnie z § 7 rozporządzenia, specjaliści poradni psychologiczno-pedagogicznej zobowiązani są do realizowania zadań poradni również poza poradnią, w szczególności w przedszkolu, szkole i placówce oraz w środowisku rodzinnym dzieci i młodzieży. zaakcentowano w ten sposób potrzebę ściślejszej współpracy poradni z przedszkolami, szkołami i placówkami. Przepis stwarza ponadto możliwość częstszego uczestnictwa pracowników poradni w rozwiązywaniu przez szkoły i placówki trudnych problemów dydaktyczno-wychowawczych.

W dotychczasowym stanie prawnym wskazywano na możliwość realizowania zadań poradni również poza poradnią, jednakże bez zwrócenia uwagi na potrzebę ściślejszej współpracy poradni z przedszkolami, szkołami i placówkami.

6) § 8 i 9 (podmioty współpracujące z poradnią; wolontariat)

W § 8 rozporządzenia wprowadzono przepis, na podstawie którego poradnia realizuje zadania współdziałając z innymi poradniami, a także przedszkolami, szkołami i placówkami oraz organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom i młodzieży oraz rodzicom i nauczycielom. Przepis ten koresponduje z rozwiązaniem przyjętym w nowym rozporządzeniu zmieniającym rozporządzenie w sprawie ramowego statutu publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.

Natomiast w § 9 rozporządzenia uregulowano kwestie związane z udzielaniem pomocy dzieciom i młodzieży w poradni przez wolontariuszy. Wolontariusze wspierają realizację zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej świadczonej przez poradnię. Dyrektor poradni obowiązany jest poinformować wolontariusza o specyfice pracy poradni i konieczności zachowania tajemnicy w

sprawach dotyczących dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli korzystających z pomocy poradni. Dyrektor poradni zawiera z wolontariuszem porozumienie określające: zakres, sposób i czas wykonywania przez wolontariusza zadań, czas trwania porozumienia, zobowiązanie wolontariusza do wykonywania zadań we współpracy ze specjalistami: psychologami, pedagogami, logopedami i doradcami zawodowymi, a także z innymi specjalistami poradni, których udział jest niezbędny do efektywnego udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży, rodzicom i nauczycielom. Porozumienie powinno zawierać również postanowienie o możliwości rozwiązania porozumienia. Należy podkreślić, iż wolontariusz w każdym przypadku wykonuje tylko te zadania, które określone są w porozumieniu oraz zawsze we współpracy ze specjalistami oraz pod nadzorem dyrektora poradni lub wyznaczonej przez niego osoby.

7) § 10 (tworzenie filii poradni)

Zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia - podobnie jak dotychczas - poradnia psychologiczno-pedagogiczna może posiadać filie.

W stosunku do dotychczas obowiązującego rozporządzenia zmianie ulega przepis regulujący kwestie związane z tworzeniem, likwidacją oraz określeniem zakresu i terenu działania filii poradni. W § 10 ust. 2 rozporządzenia pozostawiono decyzję dotyczącą tworzenia i likwidacji filii poradni w kompetencji organu prowadzącego daną poradnię, bez konieczności uzyskiwania, jak dotychczas, wniosku dyrektora w tej sprawie oraz opinii kuratora oświaty. Organ prowadzący, uwzględniając potrzeby lokalnego środowiska i możliwości organizacyjno-finansowe, oceni zasadność funkcjonowania filii. Regulacja zawarta w § 10 ust. 2 dotychczas obowiązującego rozporządzenia uniemożliwiła organowi prowadzącemu racjonalizację sieci prowadzonych poradni bez wniosku dyrektora, co stanowiło również niekonsekwencję w porównaniu z kompetencjami w zakresie tworzenia, przekształcenia i likwidacji szkoły, o której decyduje organ prowadzący, zapewniający, tak jak i w przypadku poradni, jej finansowanie, bez potrzeby składania przez dyrektora szkoły wniosku.

Zrezygnowano również z zasięgania opinii kuratora oświaty przy tworzeniu i likwidacji filii przez organ prowadzący w sytuacji, gdy opinia kuratora oświaty nie jest wiążąca dla tego organu przy podejmowaniu decyzji (§ 9 ust. 2 dotychczas obowiązującego

rozporządzenia). Zmiana ma zatem charakter ujednoczenia przepisów w powyższej kwestii w stosunku do innych placówek systemu oświaty.

8) § 11 i 13 (dokumentacja prowadzona przez poradnie, zasady prowadzenia dokumentacji w formie elektronicznej)

W § 11 rozporządzenia wskazuje się rodzaje dokumentacji prowadzonej przez poradnię. W stosunku do dotychczas obowiązującego rozporządzenia, w § 11 ust. 1 rozporządzenia uzupełniono dokumentację prowadzoną przez poradnię o rejestr wydanych opinii i orzeczeń, który może być prowadzony również w formie elektronicznej. Wprowadzenie powyższego rejestru ma na celu usprawnienie codziennej pracy poradni psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności poprzez umożliwienie porządkowania dokumentacji w sposób zapewniający szybkie posługiwanie się dokumentacją dziecka niezbędną do podjęcia danej czynności. Jeżeli poradnia psychologiczno-pedagogiczna podejmie decyzje o prowadzeniu wykazu alfabetycznego dzieci i młodzieży korzystających z pomocy poradni oraz rejestru wydanych opinii i orzeczeń wyłącznie w formie elektronicznej, wówczas jest obowiązana na podstawie § 11 ust. 3 uzyskać zgodę organu prowadzącego. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna może prowadzić dokumentację w formie elektronicznej w sposób przez siebie wybrany, w tym za pomocą systemu informatycznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) w zakresie przetwarzania danych osobowych w systemach informatycznych. Warunki prowadzenia dokumentacji elektronicznej zostały określone w przepisie § 11 ust. 4 i 5 rozporządzenia.

W § 13 zawarto przepis przejściowy, na podstawie którego skorowidz alfabetyczny dzieci i młodzieży korzystających z pomocy poradni, prowadzony przez poradnię na podstawie dotychczasowych przepisów, staje się, z dniem wejścia w życie nowego rozporządzenia, wykazem alfabetycznym dzieci i młodzieży korzystających z pomocy poradni, o którym mowa w § 11 ust. 1 nowego rozporządzenia.

9) § 12 (poradnia jako placówka nieferyjna; organizacja pracy poradni w okresie ferii letnich)

W § 12 rozporządzenia powtórzono dotychczasowe regulacje, zgodnie z którymi poradnie działają w ciągu całego roku jako placówki, w których nie są przewidziane ferie szkolne. Organ prowadzący, który prowadzi więcej niż jedną poradnię, może ustalić terminy przerw w pracy niektórych poradni w okresie ferii letnich. Ustalenie terminów przerw w pracy poradni w okresie ferii letnich następuje w porozumieniu z dyrektorem poradni. Dzienny czas pracy poradni ustala dyrektor poradni za zgodą organu prowadzącego.

W celu jak najlepszego zaplanowania pracy poradni, w szczególności w odniesieniu do zadań poradni wspomagających pracę zespołów nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów, o których mowa w nowym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 lutego 2011 roku.

W konsekwencji zmian w obszarze kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, organizacji poradnictwa i pomocy psychologiczno - pedagogicznej powstanie nowoczesny system poradnictwa i pomocy psychologiczno-pedagogicznej i spójny model kształcenia i wychowania umożliwiający dostrzeganie na każdym etapie edukacyjnym indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych dziecka i efektywne ich zaspakajanie.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Żaden podmiot, nie zgłosił zainteresowania udziałem w pracach nad projektem.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr

239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Rozporządzenie będzie oddziaływać na następujące podmioty: rodziców oraz innych wnioskodawców (prawnych opiekunów, pełnoletnich osób, którzy złożyli w poradni wniosek o wydanie orzeczenia lub opinii, zwrócili się o udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych, przedszkoli, szkół i placówek. Wprowadzone zmiany wpłyną na lepszą organizację pracy poradni i większą skuteczność oddziaływań pomocowych.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia był przedmiotem opiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 2) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 3) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;
- 4) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Komisja Krajowa;
- 5) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”;
- 6) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 7) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 8) Krajową Sekcję Oświaty NSZZ „Solidarność”;
- 9) Forum Związków Zawodowych;
- 10) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;

- 11) Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego;
- 12) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji;
- 13) Fundację Synapsis;
- 14) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 15) Polskie Towarzystwo ADHD;
- 16) Polski Związek Głuchych. Zarząd Główny;
- 17) Polski Związek Niewidomych. Zarząd Główny;
- 18) Polski Związek Logopedów;
- 19) Polskie Towarzystwo Dysleksji;
- 20) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 21) Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu;
- 22) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 23) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 24) Polską Radę Ekumeniczną;
- 25) Radę Szkół Katolickich;
- 26) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 27) STO Ogólnopolskie Forum Rodziców;
- 28) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 29) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 30) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 31) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 32) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 33) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 34) Radę Główną Szkolnictwa Wyższego;
- 35) Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 36) Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 37) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;

- 38) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego;
- 39) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 40) Krajową Izbę Edukacji.

Projekt został również przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Rzecznika Praw Dziecka i Rzecznika Praw Obywatelskich.

W dniu 18 maja 2010 r. projekt był przedmiotem analizy przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, łącznie z pakietami rozporządzeń dotyczących organizacji kształcenia specjalnego i integracyjnego oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zespół zaakceptował ten projekt.

W dniu 30 czerwca 2010 r. projekt rozporządzenia został również zaakceptowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W wyniku konsultacji społecznych uwagi do projektu zgłosili:

- 1) Związek Nauczycielstwa Polskiego - Zarząd Główny;
- 2) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 3) Porozumienie AUTYZM – POLSKA;
- 4) Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Dysleksji;
- 5) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli.

Związek Nauczycielstwa Polskiego - Zarząd Główny zgłosił zastrzeżenia dotyczące nałożenia na poradnie zadań, które bez wzmocnienia kadrowego, nie będą mogły być realizowane. Wyrażano obawy, że poradniom grozi całkowita dezorganizacja i paraliż, co spowoduje wydłużenie czasu oczekiwania dziecka na wizytę w poradni.

Uwagi nie zostały uwzględnione, gdyż nie zostały nałożone na poradnie dodatkowe zadania, w stosunku do obecnie realizowanych. Zmienia się jedynie formuła ich realizacji, przy czym w przypadku współpracy poradni z przedszkolem, szkołą lub placówką i obecności przedstawiciela poradni np. na spotkaniu zespołu, o którym mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, uzgodnienia między placówkami odbywać się będą na dotychczasowych zasadach. Przedstawiciel poradni będzie obecny, jeżeli na to pozwolą możliwości kadrowe, bez szkody dla realizacji zadań poradni. W § 7 i 8 projektu zapisano, że poradnia prowadzi działalność, również poza swoją siedzibą, w szczególności w przedszkolu, szkole, placówce i w środowisku dzieci i młodzieży, w tym w środowisku rodzinnym, współdziałając przy tym z innymi poradniami, a także przedszkolami, szkołami i placówkami oraz organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom i młodzieży oraz ich rodzicom i nauczycielom. To są formy działalności poradni realizowane od wielu lat, o czym poradnie corocznie informują MEN w przekazywanych przez wszystkie kuratoria oświaty sprawozdaniach opisowych dotyczących ich działalności statutowej. Należy podkreślić, że przeniesienie realizacji niektórych zadań wykonywanych dotychczas z udziałem poradni psychologiczno-pedagogicznej do kompetencji szkoły (np. pozostawienie na poziomie szkoły decyzji w zakresie śródrocznego promowania ucznia kl. I i II szkoły podstawowej w ciągu roku szkolnego bez konieczności uzyskania opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz pozostawienie na poziomie szkoły decyzji w zakresie pozostawienia w tej samej klasie ucznia kl. I-III szkoły podstawowej, bez konieczności uzyskania opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej) oraz zmiana dotychczasowej formuły wydawania opinii w sprawie dostosowywania form i warunków sprawdzianu i egzaminów, przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, pozwoli na odciążenie pracowników poradni i da tym samym więcej czasu na prowadzenie specjalistycznej terapii na terenie poradni oraz pozwoli na częstsza obecność pracowników poradni w szkołach.

Poradnie, we współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli, będą udzielały wsparcia merytorycznego nauczycielom i specjalistom w zakresie udzielania pomocy

psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach. Za doskonalenie nauczycieli, w tym udzielanie im wsparcia metodycznego, w dalszym ciągu odpowiedzialne będą placówki doskonalenia nauczycieli. W organizowanych przez te placówki szkoleniach udział poradni nie będzie obligatoryjny. Natomiast w miarę swoich możliwości poradnie będą wspierały te placówki w realizacji tych zagadnień, które będą odpowiadały kompetencjom pracowników poradni.

Również niezasadne są obawy, że pracownicy poradni nie będą w stanie wziąć udziału w pracach wszystkich zespołów nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów, organizowanych w przedszkolach, szkołach i placówkach, o których mowa w projekcie rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. W pracach Zespołu, na wniosek dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki, mogą uczestniczyć przedstawiciele poradni psychologiczno-pedagogicznej. Pracownicy poradni uczestniczyć w nich będą w miarę możliwości, w szczególności w tych szkołach, w których nie zatrudnia się specjalistów. Dyrektor przedszkola, szkoły i placówki oraz dyrektor poradni ustalając zasady tej współpracy, uwzględnią konieczność realizacji przez poradnię innych, równie ważnych zadań statutowych poradni.

Ostatnia uwaga dotyczyła potrzeby umieszczenia w projekcie rozporządzenia katalogu spraw, w których poradnie wydają opinie. Uwagi nie uwzględniono, gdyż rezygnacja z umieszczenia w projekcie przykładowego katalogu opinii zapobiegnie dezinformacji w przypadku wprowadzenia nowego rodzaju opinii, bądź usunięcia dotychczasowego zobowiązania, tym bardziej, że rodzaje opinii wydawanych przez poradnię są regulowane w innych aktach normatywnych.

Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa” zgłosił trzy uwagi. Zaproponowano wyłączenie możliwości prowadzenia działalności poradni w zakresie wydawania opinii i orzeczeń poza swoją siedzibą, w szczególności w przedszkolu, szkole, placówce i w środowisku dzieci i młodzieży, w tym w środowisku rodzinnym.

Uwaga stała się bezprzedmiotowa w związku ze zmianą treści projektu rozporządzenia w wyniku uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych. Sugestia, aby w § 6 ust. 2 dodać psychoterapeutów i rehabilitantów (ze względu na prowadzenie w wielu poradniach wczesnej interwencji i wpisanej w zadania poradni

działalności terapeutycznej) nie została uwzględniona, ponieważ dyrektor poradni, w miarę potrzeb, będzie mógł zatrudnić psychoterapeutę i rehabilitanta, a także innego specjalistę właśnie na podstawie przepisu § 6 ust. 2. Ostatnia uwaga dotyczyła określenia standardów zatrudnienia w poradniach. Uwagi nie uwzględniono. Określenie standardów zatrudniania nauczycieli wymaga uprzedniej zmiany w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r.– Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm), w przepisie dającym upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do opracowania takich standardów.

Porozumienie AUTYZM - POLSKA zgłosiło uwagę, aby możliwość uzupełnienia pracy specjalistów współpracujących z poradnią o działalność wolontariuszy nie spowodowała zastąpienia specjalistów wolontariuszami.

Wolontariusz wykonuje zadania we współpracy z osobami, o których mowa w § 6 ust. 1 i 2 nowego rozporządzenia, oraz pod nadzorem dyrektora poradni lub wyznaczonej przez niego osoby. Wolontariusz jest osobą wspomagającą pracę specjalisty. Nie jest uprawniony do podejmowania zadań o charakterze diagnostycznym czy terapeutycznym.

Została uwzględniona z kolei uwaga, aby pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych było udzielane nie tylko nauczycielom na ich wnioski, ale także rodzicom uczniów, jeśli się z takim wnioskiem zwrócą. Rodzice mogą wystąpić z takim wnioskiem na podstawie przepisu § 1 ust. 2 pkt 11 nowego rozporządzenia, w którym jest mowa o wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny, jako ważnym zadaniu poradni. Ponadto rodzice mogą uzyskać w poradni, w każdej sprawie związanej z kształceniem i wychowaniem ich dziecka, opinię lub informację (§ 4 ust. 2 projektu).

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Dysleksji zgłosił uwagę, aby do projektu wprowadzić sugestie, co do dostosowania zatrudnienia odpowiedniej ilości pracowników pedagogicznych do aktualnych potrzeb placówki.

Uwagi nie uwzględniono. Określenie standardów zatrudniania nauczycieli wymaga uprzedniej zmiany w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r.– Karta Nauczyciela, w przepisie dającym upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do opracowania takich standardów. Na bieżąco dyrektor

poradni, w arkuszu organizacji poradni powinien uwzględnić bieżące potrzeby kadrowe i uzyskać w tym względzie akceptację organu prowadzącego.

Polskie Towarzystwo Dysleksji widzi ponadto konieczność nie ograniczania wykonania diagnozy dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się tylko do końca szkoły podstawowej. Proponuje uwzględnić możliwość przeprowadzenia badań kontrolnych wg zaleceń postdiagnostycznych poradni na innych poziomach edukacyjnych. Uwagę uwzględniono. Przepisy projektu rozporządzenia w żadnej mierze nie uniemożliwiają poradni podejmowania działań diagnostycznych o charakterze kontrolnym. Poradnia, na wniosek rodzica, może niezależnie od etapu kształcenia ucznia podejmować wszelkie działania diagnostyczno-terapeutyczne.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli zgłosiło wniosek, aby rozdzielić zadania wsparcia psychologiczno-pedagogicznego od doradztwa metodycznego dla nauczycieli i wskazać odpowiednie placówki doskonalenia nauczycieli do współpracy przy realizacji tego zadania.

Uwagi nie uwzględniono. W § 1 ust. 2 pkt 14 projektu zapisano, iż poradnie we współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli udzielają wsparcia merytorycznego, a nie metodycznego.

Kolejna uwaga, aby przesunąć wdrożenie rozporządzenia o 1 rok, a w tym czasie przeprowadzić rzetelne doskonalenie kadry została przyjęta. Wprawdzie pracownicy poradni ustawicznie doskonaliły swoje umiejętności zawodowe, a w projektowanych zmianach nie nałożono na poradnie żadnych nowych zadań, do których realizacji pracownicy nie mieliby przygotowania, jednakże dla lepszego przygotowania współpracy z przedszkolami, szkołami i placówkami oraz form jej realizacji, przepisy rozporządzenia wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2011 r. Ponadto, aktualnie Ministerstwo Edukacji Narodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizuje projekt pn. Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w ramach którego przeszkolonych zostanie co najmniej 450 liderów, z których każdy do końca 2010 r. przeszkoli 100 nauczycieli. Uwaga, aby zmienić programy kształcenia pedagogów i psychologów przez uczelnie do obowiązujących wymagań procesu kształcenia szkolnego jest zasadna, jednakże nie może być uwzględniona gdyż nie należy do zakresu regulacji projektu rozporządzenia.

3. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie spowoduje skutków finansowych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Rozporządzenie nie wpłynie bezpośrednio na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.